

СТАНОВИЩЕ

относно качествата на дисертационен труд на тема:
„Подобряване на координационните способности при
глухите борци
за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“
в професионално направление 7.6. Спорт
на Христо Георгиев Павлов -
докторант към катедра „Борба и джудо“ на НСА „В. Левски“
Научен ръководител: доц. Николина Димитрова – ДН

Разработваният проблем е изключително актуален и високо-морален, поради факта, че е насочен към социална група от хора със специфични потребности.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е в обем от 160 стр., в т.ч. 20 таблици, 30 фигури, 6 приложения и библиографска справка за проучените литературни източници.

Структуриран е според изискванията. Написан е на добър език и стил и е добре онагледен. Анализът на резултатите е на добро професионално ниво.

Разработката притежава редица достойнства, които имат приносен характер:

- извършено е сериозно теоретично проучване (с помощта на 212 литературни източника, от които 136 на кирилица, 64 – на латиница и 12 Интернет сайта), на базата на което докторантът разкрива съвременните схващания за състоянието на борбата, като акцентира върху факторите на спортното постижение. Особено ценна тук е информацията за спорта при хората със слухови дефицити и конкретно при тези, които се занимават с борба. Полезни данни са представени за различните национални и международни организации, които имат задача да развиват и управляват този спорт. На добро ниво е разработен проблемът за особеностите на физическата дейност при загуба на слуха. Важно място е отделено на средствата за развиване на критериите за оценка на координационните способности, които са предмет на настоящото изследване;
- използван е подходящ методически инструментариум, който позволява целта и задачите на изследването да бъдат решени на високо ниво;
- контингентът на изследване е достатъчно представителен и разкрива особеностите на генералната съвкупност, към която принадлежи;

- използваните методи и тестове за контрол са добре подбрани, правилно описани и добре онагледени;
- за нуждите на изследването е проведен предварителен експеримент, с цел уточняване на типа на аналитичните функции, описващи по най-добър начин експерименталните данни от динамографските изследвания. Приложеното математическо моделиране на поведението на силовите вектори, позволява да бъдат проиграни редица причинно-следствени връзки и да бъде предвиден ефектът от вида на тренировъчните въздействия. Резултатите от този предварителен експеримент позволяват на автора да заключи, че действието трябва да бъде дефазирано не по кинематична, а по силова структура. Този подход е от изключително значение за научното обезпечаване и разработването на нови методики за нуждите на учебно-тренировъчния процес и в конкретния случай - за разработената в настоящия дисертационен труд методика за развиване на координационните способности на подрастващи борци със слухови проблеми;
- за проверка на ефективността на разработената методика, е проведен добре организиран и обезпечен спортно-педагогически експеримент. За оценка на развитието на двигателните способности на младите борци със слухови увреждания, в сравнителен план с такива, които нямат подобни проблеми, но са подложени на същия тренировъчен режим, е проведено спортно-педагогическо тестиране в началото и в края на едногодишния експериментален период. Проверката на нулевата хипотеза, с помощта на t -критерия на Стюдънт, позволява на автора да установи някои важни закономерности и да достигне до заключението, че в експерименталната методика трябва да бъдат направени някои корекции, които ще повишат нейната ефективност;
- за контрол върху нивото на развитие на координационните способности, е приложена подходяща тестова батерия, включваща 8 теста, подбрани въз основа на измерване и оценка на пространствените, времевите и силовите параметри на движението, пространствената ориентация, бързината на двигателната реакция, равновесните и ритмични способности, вестибуларната стабилност, способността за бързина на двигателната активност;
- за оценка на нивото на физическата дееспособност на участниците в експеримента, е приложена стандартна тестова батерия (Еврофит).

Получените резултати дават възможност да бъдат правени сравнения на изследваната съвкупност (български борци със слухови проблеми) с аналогични съвкупности от други страни в Европа;

- за нуждите на практиката е разработена нормативна база за оценка на координационните способности на подрастващите борци със слухови проблеми, което е определен принос на дисертационния труд. Считам обаче, че приложената 6-бална система е ниско-информативна, поради относително големия диапазон, в който децата получават една и съща оценка, което може да ги демотивира – по-подходяща би била по-високочувствителна оценка (в практиката се срещат, например, 16-бална, каквато е разработената за нуждите на българските спортните училища, и още - 20-бална, 50-бална).

Изводите и препоръките естествено произтичат от анализа на резултатите и са представени стегнато и ясно.

Давам своята положителна оценка и считам, че докторантът коректно е формулирал своите научни приноси.

Авторефератът коректно възпроизвежда съдържанието на дисертационния труд.

Докторантът е представил достатъчен брой (2) научни публикации, които са свързани с темата на дисертационния труд. Участвал е в един научен форум с 1 научен доклад.

В **заключение**, считам, че рецензираният научен труд притежава висока научно-приложна стойност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правилника на НСА "Васил Левски" за присъждане на образователната и научна степен "Доктор".

На основата на всичко посочено по-горе, считам, че има достатъчно научни аргументи да дам своя положителен вот за присъждане на **Христо Георгиев Павлов** на образователната и научна степен **„Доктор“**, в професионално направление **7.6. Спорт**.

18.12.2020 г.

София

Рецензент:.....

(проф. Росица Църова – доктор)

OPINION

on the merits of the dissertation on the topic:

***"Improving coordination capabilities in
Deaf wrestlers"***

for awarding of the educational and scientific degree "***Doctor***"

in a professional direction ***7.6. Sports***

of ***Hristo Georgiev Pavlov*** -

PhD student in the Department of ***Wrestling and Judo***

of the ***National Sports Acadsemy "Vasil Levski"***

Scientific adviser: ***Assoc. prof. Nikolina Dimitrova – DSc***

The problem being developed is extremely topical and highly moral due to the fact that it is aimed at a social group of people with specific needs.

The thesis submitted for review is in a volume of 160 pp., including 20 tables, 30 figures, 6 applications and a bibliographical reference for the literary sources studied.

It's structured as required. It is written in good language and style and is well illustrated. The analysis of the results is at a good professional level.

The development has a number of merits, which are of a contributing nature:

- a serious theoretical study was carried out (with the help of 212 literary sources, of which 136 in Cyrillic, 64 in Latin and 12 websites), on the basis of which the PhD student reveals modern perceptions of the state of the Wrestling, focusing on the factors of sports achievement. Especially valuable here is the information about sports in people with hearing deficits and especially in those who are engaged in combat. Useful data are presented for the different national and international organizations that have the task of developing and managing this sport. On a good level, the problem of the peculiarities of physical activity in hearing loss was developed. An important place is devoted to the means of developing the criteria for assessing the coordination capabilities that are the subject of this study;
- an appropriate methodological toolkit has been used to enable the purpose and tasks of the study to be solved at a high level;
- the survey contingent is sufficiently representative and reveals the specificities of the population to which it belongs;

- the control methods and tests used are well-chosen, correctly described and well-illustrated;
- for the purposes of the study, a preliminary experiment has been carried out to specify the type of analytical functions best describing the experimental dynamic data. The applied mathematical modelling of the behavior of power vectors makes it possible to play a number of causal links and to predict the effect of the type of training effects. The results of this preliminary experiment allow the author to conclude that the action must be de-deflated not by kinematic, but by force structure. This approach is of utmost importance for the scientific provision and development of new methodologies for the needs of the training process and, in this case, for the methodology developed in this dissertation for the development of the coordination capabilities of adolescent fighters with hearing problems;
- to check the effectiveness of the developed methodology, a well-organized and secured sports-pedagogical experiment was conducted. To assess the development of the motor abilities of young fighters with hearing impairments, in comparison with those who do not have similar problems but are subjected to the same training regime, a sports-pedagogical test was conducted at the beginning and end of the one-year experimental period. The verification of the zero hypothesis, with the help of the t-criterion of Student, allows the author to establish some important regularities and conclude that some adjustments must be made in the experimental methodology which will increase its effectiveness;
- to control the level of development of coordination capabilities, an appropriate test battery, including 8 tests, selected on the basis of measurement and evaluation of spatial, temporal and force parameters of movement, spatial orientation, speed of motor reaction, equilibrium and rhythmic abilities, vestibular stability, the ability to speed motor activity;
- a standard test battery (Euro fit) has been applied to assess the level of physical capacity of the participants in the experiment. The results obtained make it possible to make comparisons of the studied population (Bulgarian fighters with hearing problems) with similar populations from other countries in Europe;
- for the needs of the practice, a legal basis has been developed for assessing the coordination capabilities of adolescent fighters with hearing problems, which is a certain contribution of the dissertation work. However, I believe that the attached 6-ball system is low-informative due to the relatively large range in which children receive the same assessment, which can discourage them – a more highly sensitive

assessment would be more appropriate (in the practice they meet, for example, a 16-ball, as developed for the needs of Bulgarian sports schools, and more - 20-ball, 50-ball).

The conclusions and recommendations naturally stem from the analysis of the results and are presented firmly and clearly.

I give my positive assessment and believe that the PhD student has correctly formulated his scientific contributions.

In his abstract the author correctly reproduces the content of the dissertation work.

The PhD student has presented 2 scientific publications that are related to the topic of thesis. He participated in a scientific forum with 1 scientific report.

In conclusion, I believe that peer-reviewed scientific work has a high scientific and applied value and meets the requirements of the Law on development of the academic staff of the Republic of Bulgaria and the Regulations of the National Sports Academy "Vasil Levski" for awarding of the educational and scientific degree "***Doctor***".

On the basis of all of the above, I believe that there are enough scientific arguments to give my positive vote for the award of ***Hristo Georgiev Pavlov*** to the educational and scientific degree "***Doctor***", in professional field ***7.6. Sport***.

18.12.2020

Sofia

Member of the scientific jury:

(Prof. Rossitza Tzarova, PhD)